

Zapisnik iz 1273. godine potvrđuje zaključke Sabora Kraljevine Slavonije

Oton Iveković - DOLAZAK HRVATA

Na vjetrometini povijesnih previranja, hrvatski je narod devet stoljeća u kolektivnom pamćenju čuvao sjećanja na svoje korijene i izgubljenu državnost.

Engulfed in historic turmoil the Croatian people kept remembrance of their roots and lost statehood in their collective memory for nine centuries.

I najstarija narodna zborovanja i saborovanja bila su organizirana i imala obilježja ustanove koja donosi odluke. Potvrđuju nam to do danas sačuvani zapisnici. Najstariji potječe iz 1273. godine.

Records kept prove that even the most ancient people's assemblies were organized with characteristics of a decision-making institution.

Tijekom cijele tegobne povijesti Sabor je stoljećima čuvao nacionalnu opstojnost i političku suverenost braneći autonomne zakonodavne ovlasti.

During its excruciating history the Parliament has preserved its national existence and political sovereignty defending its autonomous legislation powers for centuries.

U Cetinu, krajem 1526. godine Sabor je raspravljao o tome tko će naslijediti prijestolje Ugarsko-Hrvatskoga Kraljevstva. Početkom 1527. godine Sabor je donio odluku o izboru Ferdinanda Habsburgovca.

1526.

Cetinski sabor 1527. godina

Cetinska Isprava 1527. godine

In Cetin in 1526 the Parliament discussed about the successor of the Hungarian-Croatian Kingdom. In 1527 the Parliament elected Ferdinand I Habsburg.

Od sredine 16. stoljeća, kako bi bolje organizirali obranu kraljevstva od osmanlijske ugroze, Hrvatsko-dalmatinski i Slavonski sabor zasjedaju kao jedinstveni Sabor Kraljevine Hrvatske i Slavonije.

From the mid 16th century Croatian - Dalmatian Parliament and the Slavonian Parliament sat as a unique Parliament of the Kingdom of Croatia-Slavonia in order to organize better defence from the Ottoman threat.

Zapisnik Sabora iz 1557.

Zapisnik Sabora iz 1582.

Zapisnik Sabora iz 1585.

Sabor Trojedne Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije koji se sastao 5. lipnja 1848. god. znamenit je kao prvo zasjedanje modernoga zastupničkog Sabora.

Zapisnik Sabora iz 1848.

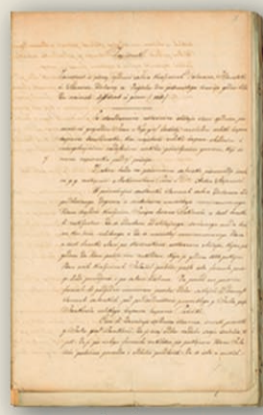
The Parliament of the Tripartite Kingdom of Croatia-Dalmatia-Slavonia assembled on 5 June 1848, famous for being the first modern representative parliament.

Najugledniji intelektualci svoga doba činili su građanski Sabor iz 1861. god. Oni su u Saboru oblikovali prve moderne političke stranke koje su podizale nacionalnu i državopravnu svijest naroda i tražile stvaranje političkog okvira za samostalno odlučivanje.

Most respectable intellectuals were members of the Parliament in 1861. They established the first modern political parties rising national awareness among public demanding creation of a political framework for independent decision-making.

Godine 1861., Sabor je donio zakon, tzv. Članak 42. u kojemu izriče kako Ugarska mora priznati teritorijalnu cjelovitost Trojedne Kraljevine te njenu autonomiju u poslovima bogoštovlja, sudstva, školstva i uprave.

1861.

Zapisnik Sabora iz 1861.

Koncept tzv. Članka 42.

In 1861 the Parliament adopted the so called Article 42 stating that Hungary had to recognize the territorial integrity of the Tripartite Kingdom and its autonomy within worship, judiciary, education and administration.

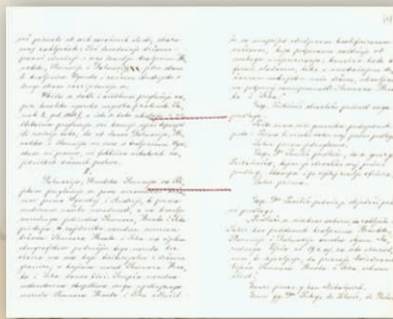
Ratne 1918. god., 29. listopada, Sabor je donio odluku o raskidu stoljetnih državno-pravnih veza s Austro-Ugarskom Monarhijom i od tada nije zasjedao sve do Drugoga svjetskoga rata.

During the war, 29 October 1918 the Parliament reached a decision to dissolve the century-old relations with Austro-Hungarian Empire and had not held a session until the Second World War.

Sabor iz 1918. godine

1918.

Isječak iz zapisnika Sabora iz 1918. godine s odlukom o prekidu državno-pravnih veza s Austro-Ugarskom

Tijekom Drugoga svjetskoga rata, u okviru antifašističkoga pokreta, Zemaljsko antifašističko vijeće narodnog oslobođenja Hrvatske (ZAVNOH) obavljalo je vrhovnu, zakonodavnu i izvršnu funkciju. ZAVNOH je 1945. god. donio zakon o promjeni naziva u Narodni sabor Hrvatske kako bi naglasio povijesni kontinuitet državne suverenosti Hrvatske.

During the Second World War within the anti-fascist movement State Anti-fascist Council for the People's Liberation of Croatia (ZAVNOH) performed supreme, legislative and executive function. In 1945 ZAVNOH enacted the name National Parliament of Croatia emphasizing historic continuity of Croatian sovereignty.

Odluka o promjeni naziva iz ZAVNOH u Narodni sabor

1945.

Vladimir Nazor, predsjednik Sabora 1945. godine

Heralds of history

RECORDS OF THE CROATIAN PARLIAMENT

Glasnici povijesti

ZAPISNICI HRVATSKOGA SABORA

Nakon slobodnih, višestranačkih demokratskih izbora, 30. svibnja 1990. god. konstituiran je prvi demokratski Hrvatski sabor koji je stoljetne težnje mnogih naraštaja okrunio odlukom o državnoj samostalnosti i nezavisnosti.

Konstituirajuća sjednica Sabora 30. svibnja 1990. godine

1990.

Odluka s konstituirajuće sjednice Sabora o imenovanju dr. Franje Tuđmana predsjednikom Predsjedništva Socijalističke Republike Hrvatske

After free, multiparty, democratic elections first democratic Croatian Parliament was constituted on 30 May 1990 expressing centuries-old aspirations by generations of Croatian people for sovereignty and independence.

Rad Hrvatskoga sabora zrcali se u državno-pravnim aktima koje možemo pratiti zahvaljujući tradiciji čuvanja isprava i dokumenata koje je donosio i od najranijih vremena pohranjivao - u početku kod Zagrebačkog kaptola. Najstariji popis takvih dokumenata datira iz 1505. god.

1643.

Sustavnija briga o arhiviranju saborskih isprava započela je 1643. god. odlukom Sabora o izradi ŠKRINJE POVLASTICA. Škrinja je u početku bila smještena u zagrebačkoj katedrali i zaštićena posebnom bravom koju se moglo otvoriti samo otključavanjem točno određenim redosljedom, koristeći se ključevima povjerenima na čuvanje banu, podbanu i protonotaru. Tijekom 1764. god. ŠKRINJA je prenesena u posebnu prostoriju Sabornice, a 1770. određene su i posebne mjere zaštite tog prostora.

The work of the Croatian Parliament is reflected in state legislation acts which are known to us thanks to the tradition of archiving enacted documents ever since the old times which were at the beginning archived in the Zagreb Kaptol. The oldest list of such documents is from the year 1505.

In 1643 the Parliament decided to make a CHEST OF PRIVILEGES in order to maintain a systematic care of archiving the Parliament's documents. The Chest was first kept in the Zagreb Cathedral protected with a special lock which could only be opened using a specific system of sequence - Ban first, vice-Ban second and prothonotary third. In 1764 the CHEST was moved to a special Parliament's room and in 1770 special protection measures were prescribed.

Škrinja povlastica kolijevka je Zemaljskog arhiva, ustanove koju je Sabor osnovao 1870. god. i čijim radom započinje moderno razdoblje čuvanja i pohranjivanja saborskih spisa.

Stenografski zapisnici u Hrvatskom saboru

Zemaljski arhiv preteča je današnjemu Hrvatskomu državnom arhivu u kojemu se čuvaju svi saborski spisi, od povlastica Kraljevine Hrvatske iz 1222. pa sve do 1982. godine. Saborsko gradivo nastalo nakon 1982. god. čuva se u Pismohrani Hrvatskoga sabora gdje se obrađuje sukladno s odredbama nacionalnoga arhivskog zakonodavstva. Ondje najčešće ostaje 30 godina, a potom se predaje na trajno čuvanje u Hrvatski državni arhiv. Iznimka je gradivo Županijskog doma sabora (1993. - 2001.) koje je u cijelosti povjereno Hrvatskomu državnom arhivu.

www.sabor.hr

The Chest of Privileges is the cradle of the State Archives, an institution founded by the Parliament in 1870 marking the beginning of maintenance and preservation of the Parliament's records. State Archives is the predecessor of today's Croatian National Archives where all Parliament's acts are kept, from the Kingdom of Croatia's Privileges (1222) until 1982. Parliament's acts after 1982 are kept in the Record Office of the Croatian Parliament where they are preserved according to the provisions of the national archival legislation. They normally remain there for 30 years and after that period they are transferred to the Croatian National Archives. Acts of the House of Counties (1993 - 2001) represent an exception since those are all kept in the Croatian National Archives.

Arhivsko gradivo iz Pismohrane Hrvatskoga sabora - ako u trenutku zahtjeva za uvid ne nosi oznaku tajnosti - dostupno je javnosti u elektroničkom obliku.

Archival acts kept in the Record Office of the Croatian Parliament are all available to the public in electronic form - unless classified as secret. Izdavač: Hrvatski sabor. Za izdavača: Slaven Hojski, tajnik Hrvatskoga sabora. Urednica: Ružica Šimunović, Služba za građane